

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2018/19:17

Fredagen den 18 januari

---

§ 1 Utrikes frågor

Utrikesminister Margot Wallström

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 10 december 2018

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 21 januari 2019

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Då hälsar vi utrikesminister Margot Wallström välkommen hit. Vi börjar med återrapport från mötet i rådet den 10 december 2018. Finns det något att säga om det?

Anf. 2 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

God morgon! Nämnden har fått ta del av den skriftliga rapporteringen från rådsmötet den 10 december. Som jag informerade om inför det mötet handlade den informella lunchdiskussionen om Ukraina. Utrikesminister Klimkin deltog, och diskussionen behandlade bland annat händelseutvecklingen i Azovska sjön.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen.

Vi går vidare till rådsdagordningen och punkt 3, Aktuella frågor.

Anf. 4 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Ordförande! Som vanligt väntas höga representanten i inledningen ta upp aktuella frågor. Det vi har fått information om så här långt är att hon kommer att nämna något om valet och efterspelet till det i DRK, Venezuela och också Syrien inför Brysselkonferensen, som ska äga rum i slutet av mars.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för den informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Desinformation.

Anf. 6 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

På FAC ska genomförandet av kommissionens och utrikestjänstens handlingsplan mot desinformation, med fokus på externa aspekter, diskuteras. Det förväntas inga rådsslutsatser.

Regeringen välkomnar förstås denna åtgärdsplan, för desinformation är en stor gemensam utmaning för alla EU:s medlemsstater, och det är ett sätt att underminera våra demokratiska värderingar och enigheten inom EU.

Vid FAC kommer regeringen att framhålla vikten av att strategisk kommunikation stärks inom EU:s utrikestjänst vad gäller att identifiera, analysera och exponera desinformation. EU måste aktivt motverka desinformation från externa aktörer, särskilt Ryssland, som vi vet och som framgår av handlingsplanen är de som är mest aktiva på detta område, och kommunicera bra och tydligt om EU i södra och östra grannskapet och västra Balkan.

Vi välkomnar att åtgärdsplanen tydligt pekar ut Rysslands desinformation som ett hot mot EU. Det är viktigt att EU bemöter det hotet.

Vi kommer också att lyfta fram att allt arbete mot desinformation inom EU måste ske med strikt iakttagande av våra grundläggande värderingar i fråga om yttrandefrihet, ett oberoende medielandskap och demokratiska processer och också med respekt för medborgarnas integritet. Vi uppskattar att det är en tydlig utgångspunkt i denna handlingsplan. Den inleds ju med det.

Vi kommer också att dela med oss av erfarenheter av hur Sverige lyckades motverka desinformation inför höstens val. Vår öppenhet och transparens utgjorde viktiga faktorer där.

Anf. 7 KARIN ENSTRÖM (M):

Fru ordförande! Jag vill instämma i angelägenheten i fråga om att denna handlingsplan nu kommer att implementeras och leda till handling, för vi är i en ganska asymmetrisk situation. Det är också det som är den svåra balansgången här. EU eller enskilda medlemsländer kan ju inte ta till samma stil, om man får säga så, utan det gäller att bemöta detta med just transparens och öppenhet.

Det ingår i det här paketet, som handlar om falska nyheter, att EU inte inrättar något sanningministerium. Det innebär inte denna plan heller, men det måste understrykas. Därför är det helt nödvändigt att punkterna om grundläggande värderingar, yttrandefrihet, oberoende medier och demokratiska processer finns med. Vi spelar på samma spelplan, men vi spelar med öppna kort. Men detta måste bemötas.

Det är också väldigt bra att det är en tydlighet om vilka det är som står för huvuddelen av den strategiska desinformationen, som har ett tydligt syfte att destabilisera och skapa oro. Syftet är kanske inte att styra i *en* riktning men att skapa en grogrund för och utnyttja olika typer av missnöje i en eller annan riktning. Man börjar misstro det demokratiska systemet i allmänhet och kanske EU i synnerhet eller vissa processer i EU.

Anf. 8 MARTIN KINNUNEN (SD):

Ordförande! Det är viktigt att man även på EU-nivå arbetar mot informationskrigföring och desinformation. Givetvis tycker vi det.

Jag har inte tittat på det i detalj, men det känns i alla fall som att det nu är lite tydligare att man i regeringsposition påpekar just vikten av pressfrihet, oberoende medielandskap och yttrandefrihet. Det är bra.

Vi har från Sverigedemokraternas sida tidigare haft en avvikande mening, och vi står fast vid den. Vi tycker att man tydligare borde

problematisera riskerna som finns när man ska omvandla diskussionen om fake news och desinformation till åtgärder. Samtidigt diskuterar man fake news i den här aspekten: Vad är felaktiga nyheter? Vad är korrekta nyheter? Vem ska bestämma det? Jag tycker att det är viktigt att inse att det finns risker och en grundläggande konflikt om man ska omvandla detta till konkreta åtgärder. Vi saknar att man inte uttrycker den oron tillräckligt mycket i den svenska positionen. Därför ligger vår avvikande mening från tidigare sammanträde i EU-nämnden fast.

Anf. 9 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Tack för dessa två synpunkter och inlägg som jag absolut tycker är relevanta!

Vi kan inte ha samma stil i bemötandet – så är det. Detta har faktiskt också tagits upp från vårt håll i det förberedande arbetet och i arbetsgrupper och så vidare inför framtagandet av handlingsplanen och inför mötet. Detta är alltså något som vi absolut står för.

Det som Martin Kinnunen säger är också sant. Det handlar om behovet av oberoende medier och om att försvara journalistiken och oberoende medier. Men man kan också behöva problematisera. Jag tycker ändå att det är väl reflekterat i handlingsplanen, och det är definitivt en del av den diskussion som kommer att vara kring handlingsplanen. Hur svarar man? Det handlar om att göra det med respekt också för den roll som jag tror att många i civilsamhället och alla de som granskar detta kommer att ha.

Jag skulle ändå säga att detta är väl täckt av skrivningarna i handlingsplanen, och det är också vår hållning.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning och en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Då går vi vidare till dagordningspunkt 5, EU och Arabförbundet.

Anf. 11 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Ordförande! Det blir en förberedande diskussion på rådet inför EU:s ministermöte med Arabförbundet den 4 februari. Inte heller här är det några rådsslutsatser förberedda.

Regeringen välkomnar detta möte. Vi värdesätter goda relationer till Arabförbundet, både bilateralt och genom EU. Arabförbundet är nämligen en viktig regional aktör i EU:s grannskap.

Vi vill från EU:s sida främja fred, samarbete, demokrati, mänskliga rättigheter och ekonomisk integration i regionen. Och att få en närmare dialog och ett fördjupat samarbete mellan våra organisationer om de oerhört svåra utmaningar som vi ser i MENA-regionen är strategiskt viktigt både för oss och för Arabförbundet.

Regeringen verkar för en konstruktiv diskussion som främjar regional utveckling i en mycket turbulent region, där respekten för mänskliga rättigheter urholkas alltmer. Vi strävar efter att detta möte ska bidra till ett ökat samarbete i prioriterade frågor. Regeringen avser att ta upp vikten av diskussion om frågor som rör klimat och säkerhet, för hur klimatförändringarna påverkar säkerhetsläget är en realitet också för dem, mänskliga rättigheter, kvinnors rättigheter, multilaterala lösningar och förstås fredsprocessen mellan israeler och palestinier.

Jag vill nämna en särskild fråga som vi förväntar oss ska komma upp. Flera länder i Arabförbundet uppges nu ställa sig positiva till normaliserade relationer med Syrien, inklusive återinträde i Arabförbundet. Här kommer regeringen att verka för bibehållen EU-linje, nämligen att tiden inte är mogen för normalisering av relationer med den syriska regimen eller för att de ska återinträda i internationella organisationer. Vi kommer att uttrycka stöd för och välkomna utrikestjänstens ansträngningar att kommunicera den linjen till Arabförbundet och dess medlemsstater. Men det finns en tydlig rörelse mot detta i ett antal länder.

Anf. 12 FREDRIK MALM (L):

Ja, det vore ju anmärkningsvärt om en regim som har slitit sitt land i stycken och fördrivit miljoner av landets invånare hux flux återinträder i Arabförbundet som vilken medlemsstat som helst. Det är viktigt att Sverige är tydligt i detta.

Det är också viktigt att EU har goda relationer med Arabförbundet, ja, men det huvudsakliga syftet med Arabförbundet är att de olika arabstaterna ska ha goda relationer till varandra. Där har man inte haft så hög leveranssäkerhet de senaste årtiondena, kan konstateras.

Det är viktigt, tycker jag, att Sverige i dessa sammanhang betonar att diskussionen inte bara får handla om den kortsiktiga stabiliteten kontra migrationsfrågor och annat, vilket den ofta tenderar att göra. För att vårt grannskap långsiktigt ska utvecklas till goda samhällen krävs det ett mycket starkare fokus på demokrati och mänskliga rättigheter. Som ett medskick vill jag att regeringen lägger tyngdpunkten där i de olika diskussionerna, för Sveriges röst behövs verkligen där. Det är så många andra länder runt omkring oss som bara ser det kortsiktiga och ser dessa regimer som någon sorts stabilisatorer för att inte för många människor ska komma hit. Men det är ju inte någon långsiktig lösning på de utmaningar vi har; det har vi ju sett.

Anf. 13 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Jag tyckte att regeringens ståndpunkt var lite tunn, så jag vill tacka statsrådet för de muntliga tillägg som gjorts nu. De gör ståndpunkten betydligt bättre och mycket tydligare, så tack!

Anf. 14 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Jag kan bara hålla med Fredrik Malm. Vi har samma syn på detta. Ett exempel är Egyptens roll.

Jag vill nog påstå att vi har haft en viktig uppgift i att försöka åstadkomma detta. Man ska närma sig, och man måste skapa dialog mellan de länder som just nu orsakar många problem.

Jag vill lägga till att regimen i Syrien faktiskt har använt kemvapen, tunnbomber och annat mot sin egen befolkning. Det är ytterligare ett skäl till att det inte går att normalisera relationerna eller skaffa sig en diplomatisk närvaro på det sätt som en del vill genom att återöppna ambassader och annat.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, EU och Asean.

Anf. 16 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Ordförande! Detta blir en förberedande diskussion inför utrikesministermötet med Asean den 21 januari. Här finns det rådsslutsatser som förväntas antas.

Vi välkomnar en möjlig uppgradering av relationen med Asean till ett strategiskt partnerskap när parterna är överens. Här är det samma sak – samarbetet med Asean blir allt viktigare givet de geopolitiska förändringarna, inte minst Kinas växande roll. Utvecklingen i Syd kinesiska sjön understryker betydelsen av att värna internationell rätt. Vid FAC-mötet kommer vi att betona vikten av att säkra rätten till fri navigering och att hålla sig till regelbaserad multilateral ordning.

Regeringen avser också att verka för att EU ska ta upp den mycket allvarliga situationen i Myanmar – vi har arbetat aktivt med den frågan under två år i säkerhetsrådet – men också mänskliga rättigheter generellt i Aseanländerna. Regeringen lyfter som sagt upp i olika forum de problem som finns i flera av de asiatiska länderna vad gäller den demokratiska utvecklingen.

Vi har också drivit att samarbete om jämställdhet ska tas upp i EU:s rådsslutsatser. Men där har vi tvingats konstatera att det finns enskilda medlemsländer som motsätter sig skrivningar om jämställdhet. Vi har hamnat i ett läge där Ungern och Polen ofta motsätter sig också de mest givna och väl etablerade hållningar som EU har och den politik som EU har fört under många år. Det har i ökande grad blivit svårt att få in till exempel sådana här skrivningar.

Vid mötet kommer regionala och internationella frågor att diskuteras. Det blir fokus på Östasien och det europeiska grannskapet, det strategiska partnerskapet, globala utmaningar och ett Aseaninitiativ för att stötta de fattigare medlemsländerna i Asean. Det kallas IAI. Det finns också andra frågor på agendan. Mötet väntas resultera i en bred gemensam deklaration som tar upp handel, konnektivitet, säkerhet, hållbar utveckling, klimat och MR samt regionala och globala utmaningar. Som alla vet – jag förstår att det också har diskuterats i våra respektive partier – är EU och Asean inte precis likasinnade där, utan det är en fråga som vi behöver driva och där vi behöver vara tydliga med var EU står när det gäller respekten för mänskliga rättigheter.

Anf. 17 HANS ROTHENBERG (M):

Ordförande! Tack, ministern, för föredragningen!

Jag noterar med tacksamhet att ministern nämner demokratisk utveckling som en viktig faktor att lägga till de andra faktorer som nämns i regeringens ståndpunkt, nämligen att utveckla ekonomi, politiska intressen och mänskliga rättigheter. Grunden är i mångt mycket en demokratisk utveckling.

När man ser på vilken konstellation Asean är inträder en viss mörkrädsla. De tio länderna är en mix av instabila demokratier, absoluta monarkier, kommunistiska enpartistater och militärt kontrollerade länder.

Det är i princip bara ett av dessa tio länder som har någon sorts fungerande demokrati. Det är viktigt att kunna förhålla sig till detta, så jag tackar för att statsrådet lyssnade på utrikesutskottet i går.

Anf. 18 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Tack, statsrådet, för redovisningen! Jag vill instämma i fråga om vikten av att Sverige som ett demokratiskt land tar upp demokratins betydelse för en fredlig utveckling i skilda delar av världen.

Min fråga rör det statsrådet sa om Ungern och Polen. För att vara konkret: Är det inte möjligt att köra över dem? Jag tycker att det är ytterst väsentligt att vi från EU:s sida gör vad vi kan för att påpeka de saker som statsrådet nämnde och inte låter de antidemokratiska krafterna styra vår agenda.

Anf. 19 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! Jag vill ansluta till det som Eskil Erlandsson tog upp. Statsrådet talade om jämställdhet. Jag tycker att det är viktigt med jämställdhet och feminism, men skulle det fungera att tala mer om kvinnors rättigheter i detta sammanhang och få in det i regeringens ståndpunkt – mänskliga rättigheter och kvinnors rättigheter? Jag ser ju att i många av de ingående länderna saknar kvinnor rättigheter.

Anf. 20 ORDFÖRANDE:

Jag tänkte bara för säkerhets skull tydliggöra att jag uppfattar regeringens ståndpunkt som att man vill ha ett mandat att gå med på slutsatserna med den inriktning som utrikesministern har redogjort för.

Anf. 21 FREDRIK MALM (L):

Det var en diskussion på utrikesutskottets möte i går. Jag noterar att också regeringen nu uttryckligen nämner frågan om fri navigationsrätt till sjöss. Det är oerhört viktigt eftersom Sydkinesiska sjön i praktiken är världens mest trafikerade inlandhav, och länderna där har olika anspråk. Kina är det land som gör anspråk på hela detta inlandhav, som alltså förbinder Stilla havet med Indiska oceanen. Det är av centralt värde för Sverige att man kan navigera fritt och att inte handelslederna till och från Kina, Taiwan, Japan, Korea och så vidare rubbas i framtiden.

Det är också viktigt i sammanhanget att regeringen försöker få in specifika hänvisningar till havsrättskonventionen, Unclos, och även till den dom i domstolen i Haag som slagit fast att de kinesiska anspråken på området inte är förenliga med internationell rätt. Sverige bör tydligt stå bakom det utfallet.

Anf. 22 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Fru ordförande! Jag tycker att inläggen bara ger mig råg i ryggen.

Vi hänvisar gärna till Unclos. För oss är det otroligt viktigt; det är den plattform eller ram på vilken regelverket vilar, och det är viktigt att hänvisa till det och faktiskt nämna det när vi kan.

På samma sätt kommer vi i vårt inlägg att tala om jämställdhet eller kvinnors rättigheter. För mig är det samma sak, men vi kommer att ta upp

de frågorna. Det är vår hållning, och vi har drivit den. Men i det här fallet ställde framför allt Ungern till med problem.

Jag vill gärna återkomma om detta till EU-nämnden vid något tillfälle, för det här behöver vi i EU prata om framöver. Det kommer att bli en stor utmaning, precis som att demokratifrågan i stort måste vara den mest prioriterade frågan för den svenska utrikespolitiken under den kommande mandatperioden. Vi behöver arbeta för att stärka demokratin och multilateralismen i världen. Detta tror jag att vi kommer att få anledning att återkomma till.

Det är sådana här gånger vi blir bakbundna – när det är ett land som absolut motsätter sig. Det blir då svårt att få ett enigt EU som kan vara en stark motpart i en sådan här diskussion eller en enande kraft ur ett strategiskt perspektiv. Det är det som vi har att hantera framöver, också när det gäller utrikespolitiken. Vi har sett det upprepade gånger, och det håller inte längden, så detta kommer vi att återkomma till. Men allt det ni har nämnt här tar jag gärna med mig, för det är helt i enlighet med vår hållning.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Då har vi kommit till Övriga frågor.

Anf. 24 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Under punkten Övriga frågor har Slovakien meddelat att man vill presentera prioriteringarna inför sitt ordförandeskap i OSSE. Polen vill informera om ett kommande möte om Mellanöstern i Warszawa, och Malta vill informera om ett möte mellan länderna i västra Medelhavet. Litauens utrikesminister kommer att ta upp ett besök i Ukraina som nyligen genomförts.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen.

Anf. 26 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Det kanske är bäst att jag säger att på grund av den parlamentariska och politiska situationen här hemma kommer jag inte att kunna vara med på måndag, för då är det skifteskonselj och annat som planeras.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Det verkar rimligt. Det är konstigt att EU inte tar större hänsyn till Sveriges situation, men det får vi leva med.

Tack så mycket för i dag!

§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor
Finansminister Magdalena Andersson
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska
och finansiella frågor den 4 december 2018
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
ekonomiska och finansiella frågor den 22 januari 2019

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Då hälsar vi finansministern och medarbetare välkomna hit och går in på punkten om återrapport.

Anf. 29 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

I anslutning till Ekofin i december hölls ett eurogruppsmöte i inkluderande format. Eurogruppen har som bekant under hösten jobbat med tre områden. Det första är fullbordande av bankunionen. Det andra är en reformering av Europeiska stabilitetsmekanismen, ESM. Det tredje är finanspolitisk kapacitet. Syftet med mötet i december var att summera de framsteg som har gjorts under hösten för att förbereda ett gemensamt bidrag till eurotoppmötet i inkluderande format, som hölls den 14 december.

Detta gjordes på eurogruppsmötet, och på eurotoppmötet nåddes en överenskommelse om ett antal centrala element i EMU-fördjupningen. De stora delarna är för det första att man vill upprätta en offentligfinansiell säkerhetsmekanism för resolutionsfonden i bankunionen, en så kallad backstop, som vi har talat om under hösten. För det andra är det en reformering av ESM, särskilt de förebyggande delarna, men också förhållningssätt när det gäller skuldållbarhet. För det tredje är det fortsatt arbete med budgetinstrument för EMU och finanspolitisk kapacitet.

Eurotoppmötet ställde sig bakom överenskommelsen och gav vägledning för det fortsatta arbetet under 2019. Detta återrapporterade statsministern om den 17 december. En uppföljning av eurotoppmötet står även på dagordningen för nästa vecka, och jag kommer snart att återkomma till det.

Ett nytt möte i eurogruppen i inkluderande format kommer att äga rum i anslutning till mötet nästa vecka. Då tror jag att diskussionerna framför allt kommer att handla om hur man ska följa upp de olika mandat som gavs till Eurogruppen. Som vanligt kommer vår utgångspunkt när det gäller dessa frågor att vara de ståndpunkter som är förankrade i riksdagen.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går in på rådsdagordningen och punkt 3 om Invest EU.

Anf. 31 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska vi diskutera kommissionens förslag om Invest EU. Det är ett program som kommissionen föreslår ska inrättas inom nästa fleråriga budgetram. Syftet är att öka investeringarna i EU – investeringar som ska främja en del av de målsättningar vi har satt upp gällande hållbar infrastruktur, forskning och utveckling, små och medelstora företag samt sociala frågor.

Invest EU är tänkt att effektivisera och förenkla det system för EU:s budgetgarantier som finns i dag för att främja olika investeringar. Förenklingen ska ske genom att man samlar de olika garantierna, som tidigare har förvaltats i separata strukturer, i ett enda program. Tanken är att man ställer ut en garanti som backas upp av EU-budgeten och som ska kunna användas för att möjliggöra samhällsnyttiga privata och offentliga investeringar. Det är tänkt att man ska kunna nå investeringar som det skulle vara svårt att hitta finansiering för på annat sätt. Det ska alltså finnas någon form av mervärde i att använda denna finansiering.

Det finns likheter mellan Invest EU och Efsi, Europeiska fonden för strategiska investeringar. En viktig skillnad är dock att Invest EU ska vara öppet för andra offentliga investeringsbanker än Europeiska investeringsbanken, EIB.

Förhandlingar om Invest EU påbörjades på teknisk nivå under hösten, och på Ekofin ska nu utestående frågor i förhandlingarna diskuteras. Det handlar framför allt om hur instrumentet ska styras och hur medlen ska fördelas mellan de andra aktörerna än EIB.

I förhandlingarna på teknisk nivå har regeringen, liksom de flesta medlemsstater, välkomnat syftet att effektivisera systemet med finansiella instrument, men också att man ger andra aktörer än EIB tillgång till garantier från EU-budgeten. Regeringen är däremot kritisk till storleken på Invest EU. Vi menar att både instrumentets storlek och dess budgeteffekter behöver analyseras ytterligare och kan komma att behöva begränsas i linje med regeringens prioriteringar för nästa fleråriga budgetram.

I förhandlingarna är det också många medlemsstater som har ifrågasatt kommissionens förslag till styrstruktur, där styrmodellen är komplex och ger kommissionen huvudansvaret för att administrera garantin. Detta är problematiskt eftersom kommissionen saknar bankerfarenhet, inte minst när det gäller att administrera den risk som kan finnas i en sådan här projektportfölj. I stället har en tydligare roll för EIB, i egenskap av EU:s bank, efterfrågats.

Som svar på invändningarna från medlemsstaterna har EIB och kommissionen föreslagit att EIB ska ha en tydligare roll i riskhanteringen. Därutöver har ordförandeskapet föreslagit en förenklad styrmodell som säkrar EIB:s, men även de andra implementerande parternas, inflytande över instrumentet och kommer att ge ett mer marknadsanpassat instrument.

Regeringen välkomnar ordförandeskapets förslag till styrmodell och tycker att det är viktigt att EIB har en tydlig roll i riskhanteringen. När det gäller hur instrumentet ska fördelas mellan andra aktörer än EIB menar regeringen att man bör sträva efter geografisk balans mellan medlemsstaterna, samtidigt som det naturligtvis är viktigt att säkra ett flexibelt och marknadsdrivet instrument, där investeringarna har ett högt mervärde i förhållande till annan finansiering.

Anf. 32 KARIN ENSTRÖM (M):

Fru ordförande! Grundtanken i detta, att få en mer enhetlig och förenklad förvaltning och styrning, tycker vi är rimlig och vällovlig. Men från moderat sida instämmer vi också i regeringens tveksamhet när det gäller budgeteffekterna. Vi vet inte exakt hur detta kommer att falla ut,

men jag vill ändå understryka den tveksamhet som vi känner, framför allt kring omfånget, i en tid då vi närmar oss ganska tuffa prioriteringar – inte minst om vi ska vara trovärdiga i vår gemensamma syn på storleken på budgeten.

Vi är alltså inte helt emot detta, men vi ser att det finns både fallgropar och tveksamheter. Jag undrar vad finansministern tror sig kunna uppnå. När måste vi helt och hållet sätta ned foten? Tanken att få denna förenkling tycker vi är positiv, men hur påverkar detta budgeten? Det är viktigt att det verkligen är professionellt styrt. Riskhantering är otroligt viktigt, och även att det är marknadsdrivet, så att vi inte får investeringar som inte skulle ha skett. En del investeringar blir ju inte av just därför att marknaden inte ser behovet.

Jag skulle gärna vilja att finansministern lite mer utvecklade vad det finns för möjligheter att hålla igen och att fortfarande lämna en öppning i detta. Vi kan inte heller acceptera en för stor omfattning om vi sedan ska kunna vara trovärdiga i vår restriktiva syn på budgeten.

Anf. 33 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Tack, statsrådet, för redovisningen! Jag vill instämma i både statsrådets och Karin Enströms frågor runt denna nyinrättning och gör detta med ett par egna frågor.

Den ena är varför man inte, om man nu inte gör det, diskuterar en utvidgning av mandatet för de organ som redan finns. Om man vill ha förenklingar och enhetlighet brukar det vara enklast och framför allt billigast att utvidga något som redan finns, i stället för att inrätta något annat.

Den andra frågeställningen gäller statsrådets uppräknings av vad den här banken, eller om vi kallar det garantifonden, skulle stödja. Exempelvis nämndes inte klimatinvesteringar, vilket ju, som jag och vi ser det, är den stora utmaningen under en överblickbar framtid: att vi kommer igång med att förverkliga det som vi har kommit överens om i till exempel Parisavtalet. Saker och ting måste hända, och det snabbt.

Anf. 34 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Ordförande! Tack, finansministern, för föredragningen! Först vill jag säga att vi sverigedemokrater i grunden egentligen inte tycker om denna lösning över huvud taget, det vill säga att vi ska ha överstatliga fonder för riskfinansiering inom Europeiska unionen och att svenska skattebetalare ska vara med och betala för det, med tveksamma resultat och på tveksamma grunder. Jag tycker egentligen i grunden att detta borde skötas nationellt.

Men om vi nu ändå ska ha detta – och det kommer vi förmodligen inte att kunna påverka – tycker jag att regeringen i huvudsak har hamnat i rätt bra ståndpunkter. Jag tycker absolut inte att kommissionen ska handha detta själv, utan Europeiska investeringsbanken ska självklart vara involverad. Jag tycker också om regeringens ståndpunkt att även mindre nationer och utvecklingsbanker i små och medelstora medlemsstater ska ha tillgång till detta, om det nu ska finnas. Det är en bra ståndpunkt. Jag delar också i huvudsak det som Karin Enström sa i sitt inlägg; det tycker jag var bra.

Jag har ändå en fråga. Vi är som sagt väldigt kritiska till att denna typ av investeringsfonder över huvud taget behövs på europeisk nivå. På vilket sätt underlättar detta för investeringar i Sverige och för svenska projekt och företag att hitta riskkapital jämfört med om vi själva investerar och med den tillgång till riskkapital vi har inom nationens gränser. Ger detta något mervärde för svenska skattebetalare?

Anf. 35 ROBERT HALEF (KD):

Ordförande! Tack, finansministern, för informationen! Det är bra att det finns budgetgarantier för investeringar, att detta görs mer transparent och fler kan ta del av det. Detta bör inte hanteras av EU-kommissionen, som, vilket har nämnts, inte är så kunnig när det gäller ekonomiska och finansiella frågor. Det är bra att det öppnas för en ökad tillgänglighet för utvecklingsbanker och så vidare. Från vår sida tycker vi att regeringens ståndpunkt känns bra än så länge.

Anf. 36 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Vi kommer naturligtvis, Karin Enström, att verka för att Invest EU ska ha en rimlig nivå. Vi driver en mycket budgetrestriktiv linje i alla frågor som berör nästa programperiod, och det kommer vi naturligtvis att göra även i denna fråga.

Riskhantering är, precis som lyfts upp här, en viktig fråga. Det är därför vi har tyckt att det är viktigt att EIB ska ha en viktig roll i detta. De har lång erfarenhet av riskhantering och av att jobba med projekt som har svårt att få marknadsfinansiering och därför ska kunna få finansiering på detta sätt i stället.

Men man vill naturligtvis inte heller, som riksdagsledamot Enström tar upp, att det ska investeras i projekt som aldrig skulle ha fått någon finansiering därför att de inte är lönsamma. Det är precis den typen av avvägningar som EIB jobbar med hela tiden, och de har varit väldigt framgångsrika i sitt arbete. För mig har det alltså varit viktigt att säkerställa EIB:s inflytande över det här instrumentet.

Frågan från Eskil Erlandsson var varför man inte använder någon av de befintliga strukturerna. Jag utgår från att man har bedömt att det är bättre att göra på det här sättet. Det finns ju en lång rad olika instrument, men ingen av de befintliga strukturerna skulle vara lämplig för att samla dem. I stället tyckte man att det var bättre att bygga en ny struktur. En hel del av dessa befintliga strukturer ligger dessutom inom kommissionen, och vi kan möjligen se en poäng med att även de garantierna prövas av EIB. Då kan det bli en bättre riskhantering för alla dem.

När det gäller att klimatet inte nämns har man jobbat med det man kallar policyfönster – varför vet jag inte. Det rör sig om fyra olika fönster. Det är inom dessa områden som de här instrumenten finns och som man gör investeringar i dag: hållbar infrastruktur, forskning och innovation, digitalisering, små och medelstora företag samt sociala investeringar.

Det innebär dock inte att det inte ska vara miljö- och klimatinvesteringar i detta, utan vad gäller investeringar i såväl infrastruktur, forskning och innovation, digitalisering som små och medelstora företag samt sociala investeringar ser vi gärna att man har en tydlig miljö- och klimatprägel.

Här verkar vi för att alla projekt ska utvärderas utifrån sin påverkan på miljö och klimat och att verksamhet som riskerar att bidra negativt i detta avseende ska exkluderas från att kunna få ta del av dessa garantier. I det Efsi vi har i dag har det också skett många investeringar som har en tydlig miljöprofil.

På vilket sätt kan ett sådant här instrument gagna Sverige? Både Almi och Norrlandsfonden är svenska aktörer som skulle kunna ta del av detta. Efsi kommer att bli en del av detta, och många svenska företag har kunnat ta del av dessa lån. Det handlar bland annat om att bygga vindkraftsparker, apropå att det sker viktiga miljöinvesteringar via detta, utbyggnad av 4G-nätet och utveckling av digitala plattformar. Det är några exempel på svenska företag som har kunnat få finansiering genom detta och som har haft svårt att få finansiering på annat sätt.

Anf. 37 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Vad gäller uppräknigen av alla de svenska projekt och företag som kan ta del av detta: Jag menar att vi kan lösa detta på nationell nivå. Om vi hade haft tillgång till denna budget skulle vi själva ha kunnat lösa finansieringen och även haft en nationell översyn av vilka investeringar vi vill göra och vilka risker vi vill ta.

Med tanke på finansministerns svar vill jag nog ändå anmäla avvikande mening. Vi anser att denna typ av fonder som bland annat finansieras med svenska skattemedel inte ska finnas på europeisk nivå.

Jag inser att jag förmodligen är ensam om denna avvikande mening, och jag tycker att regeringens bedömning vad gäller slutsatserna ändå i huvudsak är bra, det vill säga att man är för en återhållsam budget, inte tycker att kommissionen ska styra dessa fonder och vill ge möjlighet för mindre nationer att få tillgång till detta via utvecklingsbanker och liknande. Det är en bra utgångspunkt, men i övrigt är jag rätt övertygad om att Sverige kan klara detta bättre på nationell nivå.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 4 på rådsdagordningen, Översyn av det europeiska systemet för finansiell tillsyn.

Anf. 39 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det handlar om en översyn av Europeiska systemrisknämnden och de tre europeiska tillsynsmyndigheterna Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Esma, Europeiska bankmyndigheten, EBA, och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten.

Kommissionen lade redan i september 2017 fram ett förslag avseende dessa myndigheters styrning, mandat och befogenheter samt en revidering av den förordning som styr Europeiska systemrisknämnden.

I september 2018 presenterade kommissionen ett tilläggsförslag som avsåg stärkt mandat för EBA inom området penningtvätt och terrorismfinansiering.

På Ekofin förväntas vi ha en diskussion om hur förhandlingen om denna översyn ska tas vidare. Ordförandeskapet har föreslagit att det ska delas upp i två delar: en del som avser tilläggsförslaget om penningtvätt

och terrorismfinansiering och en annan del som handlar om den resterande översynen, det vill säga styrning, mandat och befogenheter.

Genom att dela upp akten i två delar möjliggörs att en förhandling med Europaparlamentet kan inledas i den del som handlar om penningtvätt och terrorismfinansiering.

Här kom medlemsstaterna i december förra året överens om ett partiellt förhandlingsmandat i den delen av översynen. Det är ett mandat som ligger i linje med den ståndpunkt som regeringen redogjorde för och fick stöd för i finansutskottet förra året.

I förhandlingarna i den resterande delen av förslaget, som har pågått i drygt ett år, har man inte nått i mål. Förhandlingarna går i rätt riktning men väntas ta längre tid.

Europaparlamentet röstade om hela översynen den 10 januari i år, och det är tydligt att parlamentets och rådets syn går isär vad gäller inriktningen i styrningsfrågorna. Dock är vår bedömning att det finns möjlighet att nå samsyn mellan rådet och Europaparlamentet i just den del som rör penningtvätt och terrorismfinansiering. Därför välkomnar vi ordförandeskapets förslag att dela upp dessa förhandlingar i syfte att så snart som möjligt kunna gå vidare med penningtvätts- och terrorismfinansieringsdelen.

Förhandlingarna i den resterande delen av översynen kommer i så fall att fortsätta med målet att nå en allmän inriktning inom kommissionens innevarande mandatperiod. Detta med EBA skulle dock kunna ske redan under våren och före Europaparlamentsvalet.

Anf. 40 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Det behövs givetvis tillsynsmyndigheter på europeisk nivå i ett sådant här samarbete. Vi anser inte att detta helt och hållet är en nationell fråga, särskilt inte när det gäller terrorismfinansiering och penningtvätt som finansministern just nämnde. Det finns skrämmande exempel i närtid vad gäller Danske Bank och verksamheter i Estland som visar att det behövs en internationell samsyn och åtgärder så att man kan hjälpas åt.

Men precis som regeringen är jag oroad över ansvarsförhållandet och var beslutsnivån kommer att ligga. Jag anser att denna typ av myndighet mer ska vara en övergripande verksamhet för att stötta de nationella tillsynsmyndigheterna, i Sveriges fall Finansinspektionen. Här ska beslutsrätten och sanktionsmöjligheterna finnas.

Dessutom är vi helt emot att man ska ta ut avgifter av de granskade företagen för att finansiera verksamheten. Vi ska inte ha den typen av finansieringsmöjlighet på EU-nivå.

Regeringens ståndpunkt går i samma riktning som min men inte fullt ut, till exempel när det gäller direktfinansiering. Vad anser regeringen? Kommer man att släppa igenom det? Om det är oklara ansvarsförhållanden, tycker regeringen att beslutsrätt vad gäller sanktionsmöjligheter ska ligga på nationell eller europeisk nivå?

Anf. 41 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det är inte i huvudsak detta som kommer att diskuteras nästa vecka. Diskussionen kommer att röra om vi ska dela upp dessa förhandlingar eller inte, och jag ser stor poäng i att dela upp förhandlingarna.

Vi anser att det kan vara okej med direktfinansiering. Det finns på vissa områden och kan vara okej på vissa områden. Dock behöver man ha en djupare diskussion om balansen mellan befogenheter på europeisk nivå och nationell nivå. Med våra erfarenheter ser vi att det finns ett stort behov av nationell befogenhet.

Anf. 42 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Då vill jag ändå anmäla avvikande mening vad gäller direktfinansieringen och att vi anser att både besluts- och sanktionsmöjligheterna ska finnas på nationell nivå.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Det finns inget att säga under punkt 5 på rådsdagordningen, Övriga frågor, Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster, som är en återkommande fråga.

Vi går vi vidare till dagordningspunkt 6, Presentation av ordförandeskapets arbetsprogram.

Anf. 44 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Den 1 januari tog Rumänien över ordförandeskapet, och man kommer nu att presentera sitt arbetsprogram för det kommande halvåret.

Rumänien har tre övergripande prioriteringar. Den första handlar om att fortsätta det pågående arbetet med EMU-fördjupningen och fullbordande av bankunionen. Man avser också att fortsätta att arbeta med kapitalmarknadsunionen.

Den andra prioriteringen handlar om en effektiv och rättvis beskattning. Man planerar att arbeta vidare med att modernisera mervärdesskattesystemet, särskilt vad gäller e-handeln, men nämner även förslagen om beskattning av den digitala ekonomin och gemensam bolagsskattebas.

De sista prioriteringen handlar om den ekonomiska politiken. Utöver det vanliga arbetet med den europeiska terminen planerar man att arbeta vidare med kommissionens förslag om ramen för nästa fleråriga budget, Invest EU och reformstödsprogram.

Regeringen välkomnar ordförandeskapets arbetsprogram för Ekofinrådet men vill understryka att det faktum att vi välkomnar arbetsprogrammet inte innebär att vi ställer oss bakom alla de frågor som ordförandeskapet avser att arbeta vidare med, utan här kommer vi att redovisa ståndpunkt för respektive initiativ inför att de behandlas i rådet.

Anf. 45 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Ordförande! Jag har några frågor som rör arbetsprogrammet. Först gäller det ekonomisk och social konvergens och den sociala pelaren. Hur ser regeringen på den nuvarande utvecklingen av den sociala pelaren i och med att vi har rätt många länder i östra EU som anser att detta ska finansieras gemensamt? Vad är regeringens slutliga ståndpunkt? Jag tycker att jag har fått lite olika besked. Kommer det här med sociala rättigheter inom EU att kunna belasta svenska skattebetalare i framtiden?

Jag har en fråga och lite tveksamheter vad gäller att ordförandeskapet vill främja konstruktiva diskussioner om en gemensam bolagsskattebas, något vi är helt emot. Var står regeringen i detta i dagsläget? Vartåt arbetar man?

Vad gäller beskattningen av den digitala ekonomin är det ett arbete som bör pågå. Hur ser det ut för Sveriges del? Vad landar vi i? Det är rätt länge sedan jag själv var involverad i den problematiken. Var ligger Sverige någonstans i det arbetet?

Anf. 46 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Den sociala pelaren är inget jag ser framför mig att vi kommer att diskutera i Ekofinrådet under våren. Men jag är säker på att både bolagsskattebas och beskattning av den digitala ekonomin kommer upp på bordet.

Här har regeringen förankrade ståndpunkter i skatteutskottet och i EU-nämnden, och det är dessa vi kommer att föra fram. Skulle vi ändra oss på någon av dessa punkter eller förslagen förändras kommer vi givetvis att förankra dessa ståndpunkter. Vi har uttryckt stor skepsis mot de förslag som kommissionen har lagt fram på båda dessa områden.

Anf. 47 ORDFÖRANDE:

Jag uppfattar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Så till dagordningspunkt 7, Europeiska planeringsterminen 2019.

Anf. 48 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska vi anta rådsslutsatser om den årliga tillväxtöversikten och den årliga förvarningsrapporten samt godkänna rekommendation som riktar sig till euroområdet.

Anf. 49 ORDFÖRANDE:

Kan vi ta punkterna a, b, c var för sig, för jag ska klubba dem var för sig?

Anf. 50 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Då börjar vi med tillväxtöversikten. Den rapporten publicerades i november och presenterades på Ekofinmötet i december. Som jag nämnde när jag var här i november föreslår kommissionen fortsatt fokus på att genomföra investeringar av hög kvalitet, att fortsätta med strukturreformer och att bedriva en ansvarsfull finanspolitik.

I slutsatserna ställer sig rådet på ett övergripande plan bakom kommissionens tre prioriteringar och välkomnar fortsatt fokus på dessa områden.

Regeringen bedömer att den kan ställa sig bakom rådsslutsatserna om tillväxtöversikten.

Anf. 51 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! Jag vill bara hänvisa till den avvikande mening som vi anmälde förra gången detta ärende behandlades.

Anf. 52 FREDRIK MALM (L):

Regeringen får gärna resonera om det, men jag uppfattar det som att man ser det som ett självändamål att på något sätt bevara status quo vad gäller befogenheter mellan EU och medlemsstaterna rörande den ekonomiska politiken. Det är inte riktigt den uppfattning vi har i Liberalerna, vilket väl är känt sedan tidigare. Finansministern får gärna reda ut det. Det handlar om det sista stycket i ståndpunkten.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Jag utgår ifrån att Fredrik Malm refererade till det sista stycket i den svenska ståndpunkten.

Anf. 54 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Där hänvisar jag till den överenskommelse om hur vi ser på den europeiska terminen som finns här i EU-nämnden sedan många år tillbaka. Det är den som åsyftas med skrivningen. Överenskommelsen är från den 15 juni 2012 och gäller förhållningssätt till rekommendationer i den ekonomisk-politiska samordningen. Jag ska erkänna att jag inte minns exakt vilka partier som stod bakom överenskommelsen, men jag vet att det var en bred majoritet.

Anf. 55 FREDRIK MALM (L):

Jag har ingen avvikande mening gällande detta, men jag vill klargöra mitt partis grundhållning i frågan. Det är att vi inte ser det som ett självändamål att bevara exakt den ordning för fördelning av befogenheter som gäller just nu inom EU, det vill säga mellan EU-nivå och medlemsstater.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Då är det fört till protokollet.

Sammanfattningsvis finner jag stöd för regeringens ståndpunkt, med en avvikande mening anmäld från Vänsterpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7 b.

Anf. 57 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Den här punkten handlar om att anta slutsatser om kommissionens förvarningsrapport för 2019. Även denna publicerades den 21 november och presenterades på Ekofinmötet i december.

I slutsatserna välkomnar rådet rapporten och instämmer i kommissionens analys gällande korrigering av makroekonomiska obalanser. I slutsatserna noterar rådet även att kommissionen ska genomföra fördjupade granskningar av 13 medlemsstater, däribland Sverige. Regeringen kan ställa sig bakom rådsslutsatserna om förvarningsrapporten.

Anf. 58 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Jag tänkte bara nämna att det är lite märkligt att vi ska ha en kommission som ska granska självklarheter. Det är inte så att vi i Sverige är helt omedvetna om att vi har problem när det gäller den privata upplåningen på bostadsmarknaden. Jag ser inte att detta tillför någonting. Jag

tycker att det är rätt – vad ska jag säga – onödigt.

Jag har inga övriga kommentarer eller någon avvikande mening och kommer inte att ha det heller; jag tycker bara att det är en lite märklig ordning. Jag har över huvud taget aldrig sett en sådan här granskning där man tagit upp något som har varit en nyhet för de svenska partierna i Sveriges riksdag och Sveriges regering. Jag tycker alltså inte att detta tillför någonting.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Vill finansministern säga något om detta? Nej.

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7 c, Rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet.

Anf. 60 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det är den sista rekommendationen, men det är bara euroländerna som har rösträtt. Jag har alltså inget att säga om det.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Nej, det är en informationspunkt för oss. Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Ekonomiska och monetära unionen – Uppföljning av Europeiska rådets decembermöte.

Anf. 62 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Detta gäller det jag nämnde under den första punkten, nämligen att vi ska ha en uppföljning av mötet i Europeiska rådet i december.

I anslutning till detta möte ägde ett eurotoppmöte i inkluderande format rum gällande fördjupning av EMU. Där ställde man sig bakom en överenskommelse som tidigare nåtts i eurogruppen. Eurotoppmötet gav vägledning för det fortsatta arbetet. Det handlar om att upprätta en offentligfinansiell säkerhetsmekanism – en backstop, som jag pratade om tidigare – och om reformering av ESM, särskilt de förebyggande instrumenten, och det fortsatta arbetet om ett budgetinstrument för EMU. Nu ska dessa frågor följas upp och/eller operationaliseras.

Vad gäller bankunionen rör det till exempel arbetet med den gemensamma insättningsgarantin, EDIS, men också likviditet vid bankresolution. ESM är ju ett mellanstatligt fördrag, och det ska revideras för att omhänderta de reformer som euroländerna är överens om. Vi ska också försöka komma överens om grundläggande element vad gäller budgetinstrument för eurozonen.

På Ekofinmötet väntas fokus ligga på vad som har uppnåtts hittills och hur arbetsplanen ska se ut framåt, framför allt gällande de frågor som kommer att hanteras av rådet. För svensk del välkomnar vi de framsteg som har gjorts hittills vad gäller fördjupningen. Det ligger i Sveriges intresse att EMU fungerar väl, och det är positivt att diskussionerna sker i ett inkluderande format. Vi menar att EU-sammanhållningen bör värnas och att hänsyn naturligtvis också ska tas till icke-euroländers intressen. Frågor som berör alla medlemsstater bör hanteras i rådet.

Regeringen kommer att fortsätta att betona medlemsstaternas ansvar för den ekonomiska politiken och dess konsekvenser. Det handlar om att säkerställa sunda offentliga finanser och genomföra nödvändiga ekonomiska reformer. Prioritet i det här arbetet bör ges åt att genomföra åtgärder som redan har påbörjats, inte minst att fullborda bankunionen och kapitalmarknadsunionen.

Regeringen är fortfarande skeptisk till förslag som går i starkt centraliserande riktning, och gällande budgetinstrument kommer vi att fortsätta att verka för att ramen i EU-budgeten ska begränsas i enlighet med de målsättningar vi har för förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram.

Anf. 63 FREDRIK MALM (L):

Ordförande! Jag vill få fört till protokollet – och vi har även framfört detta tidigare från Liberalernas sida – att det, givet att EU:s budget reformeras och moderniseras, också kan vara motiverat att skjuta till nya medel. EU:s resurser ska investeras i prioriterade områden som genererar tillväxt och välstånd, givetvis, för alla EU:s medborgare. Det minskar också behovet av nationella satsningar på dessa områden.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Har finansministern något att säga om dagordningspunkt 9, Övriga frågor? Nej.

Då tackar vi för i dag!

§ 1 Utrikes frågor

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 6 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	1
Anf. 7 KARIN ENSTRÖM (M).....	2
Anf. 8 MARTIN KINNUNEN (SD).....	2
Anf. 9 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	3
Anf. 10 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 11 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	3
Anf. 12 FREDRIK MALM (L)	4
Anf. 13 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	4
Anf. 14 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	4
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 16 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	5
Anf. 17 HANS ROTHENBERG (M).....	5
Anf. 18 ESKIL ERLANDSSON (C).....	6
Anf. 19 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	6
Anf. 20 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 21 FREDRIK MALM (L)	6
Anf. 22 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	6
Anf. 23 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 24 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	7
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 26 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	7
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	7

§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor

.....	8
Anf. 28 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 29 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	8
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 31 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	8
Anf. 32 KARIN ENSTRÖM (M).....	9
Anf. 33 ESKIL ERLANDSSON (C).....	10
Anf. 34 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	10
Anf. 35 ROBERT HALEF (KD).....	11
Anf. 36 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	11
Anf. 37 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	12
Anf. 38 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 39 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	12
Anf. 40 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	13

Anf. 41 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	13
Anf. 42 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	14
Anf. 43 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 44 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	14
Anf. 45 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	14
Anf. 46 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	15
Anf. 47 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 48 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	15
Anf. 49 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 50 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	15
Anf. 51 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	15
Anf. 52 FREDRIK MALM (L)	16
Anf. 53 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 54 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	16
Anf. 55 FREDRIK MALM (L)	16
Anf. 56 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 57 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	16
Anf. 58 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	16
Anf. 59 ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 60 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	17
Anf. 61 ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 62 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	17
Anf. 63 FREDRIK MALM (L)	18
Anf. 64 ORDFÖRANDEN.....	18